

Keuzedeel mbo

Verdieping thuiszorg

Code

K1433

Ontwikkeld door: MBO Rijnland, ActiVite, DSV Leven, Zorg4effect, SBB
Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport

1. Algemene informatie

D1: Verdieping thuiszorg

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Dit keuzedeel is een verdieping op kwalificaties in de zorg. In het basis- en profieldeel van deze kwalificaties wordt de beginnend beroepsbeoefenaar breed opgeleid om alle handelingen uit te kunnen voeren om zorg en ondersteuning te bieden. In dit keuzedeel wordt specifiek ingegaan op de complexe context van de thuiszorg. Dit keuzedeel kan dus niet uitgevoerd worden als in de kwalificatie (vooral MBO-Verpleegkundige) gekozen wordt voor de richting thuiszorg.

Relevantie van het keuzedeel

De thuiszorg wordt steeds belangrijker in onze samenleving. Het aandeel ouderen in de totale bevolking neemt toe en ouderen wonen steeds vaker zelfstandig en vaak ook alleen. De druk op de thuiszorg wordt hierdoor groter. Mensen hebben ook steeds vaker een chronische aandoening, vaak zelfs meerdere tegelijk. Daarnaast is in de thuiszorg een toename van zorgvragers met psychiatrische problematiek of verstandelijke beperking. Er is meer afstemming en samenwerking nodig met andere hulpverleners en hulpverleningsinstanties in de thuiszorg. Door al deze ontwikkelingen is de hulpvraag groter en complexer geworden. Dit vraagt brede en specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van verpleging en verzorging, communicatie en klantgericht werken. Maar ook op het gebied van relevante wet- en regelgeving, kaders, protocollen, richtlijnen voor de kwaliteit, organisatie en toegankelijkheid van de thuiszorg. Door dit keuzedeel is de beginnend beroepsbeoefenaar beter inzetbaar in de thuiszorg en aantrekkelijker voor de arbeidsmarkt.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel biedt een verdieping op het verlenen van zorg aan mensen die thuis wonen en ondersteuning nodig hebben bij gezondheidsproblemen, bij chronische of tijdelijke ziekte en tijdens de laatste levensfase. De beginnend beroepsbeoefenaar krijgt handreikingen voor de zorgverlening aan thuiswonende zorgvragers in alle levensfasen, voor communicatie met andere zorgverleners, disciplines en de betrokken zorginstelling(en). Er wordt specifiek ingegaan op het rekening houden met de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de zorgvrager, naaste(n) en eventueel andere mantelzorgers. Preventieve zorg en gezondheidsbevordering zijn onderdeel van de zorgverlening. Tevens krijgt de beginnend beroepsbeoefenaar relevante kennis over wet- en regelgeving, protocollen, indicatoren en richtlijnen met betrekking tot thuiszorg.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Bieden van zorg, begeleiding en ondersteuning in de thuiszorg

Complexiteit

De doelgroep van de thuiszorg is breed, de beginnend beroepsbeoefenaar verleent aan verschillende patiëntengroepen met verschillende behoeften thuiszorg. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over brede en specialistische kennis en vaardigheden om passende thuiszorg te bieden. De zorg wordt verleend volgens vastgelegde werkwijzen. De beginnend beroepsbeoefenaar opereert in het privéleven van zorgvrager, dit vraagt om een sensitieve houding. De omgeving speelt een grote rol, de beginnend beroepsbeoefenaar betreft het bestaande netwerk bij de zorg en zoekt aansluiting om het netwerk van de zorgvrager te vergroten. Dit vraagt om creatief nadenken over oplossingen en zoeken buiten de gebaande paden. Het belang van de zorgvrager staat daarbij steeds voorop. De beginnend beroepsbeoefenaar kan te maken krijgen met onverwachte situaties waarbij de gezondheidstoestand van de zorgvrager snel verandert, onder grote druk moet die dan beslissingen nemen met grote gevolgen. Complicerende factor is dat er meerdere professionals en organisaties betrokken zijn bij de thuiszorg; professionals in de eerste, tweede en anderhalve lijns zorg en verschillende (commerciële) zorgorganisaties. Ook is de relatie met de intramurale zorg soms lastig door bureaucratie en wachtlijsten, dit maakt de afstemming complex.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn werkzaamheden zelfstandig uit in nauwe afstemming met de zorgvrager, naastbetrokkenen en andere betrokkenen bij de zorgverlening. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in de thuissituatie zonder directe collega's, de beginnend beroepsbeoefenaar maakt dan zelf keuzes in aanpak en handelen. Knelpunten die binnen de verantwoordelijkheid vallen, lost de beginnend beroepsbeoefenaar zelfstandig op. De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt tijdig met het multidisciplinaire team en consulteert overige professionals wanneer nodig. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor eigen werk en voor de interventies die die inzet.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft specialistische kennis van de organisatie en financiering van de thuiszorg (WLZ, ZVW en WMO)
 - heeft specialistische kennis van de verschillende zorgprofielen/zorgzwaartepakketten gericht op de thuiszorg
 - heeft kennis van het Kwaliteitskader Wijkverpleging
 - heeft specialistische kennis van patiëntveiligheidswetten, regels, richtlijnen en indicatoren voor de thuiszorg
 - heeft brede en specialistische kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen
 - heeft specialistische kennis van protocollen met betrekking tot veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, ergonomisch en kostenbewust werken in de thuiszorg
 - heeft brede en specialistische kennis van taken, rollen en verantwoordelijkheden van disciplines in de nulde-, eerste-, anderhalve- en tweedelijnszorg
 - heeft brede en specialistische kennis van gezamenlijk besluitvorming in de thuiszorg
 - heeft brede kennis van palliatieve en terminale zorg in de thuissituatie
 - heeft brede en specialistische kennis van een gezonde leefomgeving en leefstijl in de thuissituatie
 - heeft brede en specialistische kennis van gezondheidsrisico's behorende bij de verschillende doelgroepen in de thuiszorg
 - heeft brede kennis van preventieve zorg
 - heeft inzicht in het sociale netwerk van een thuiswonende zorgvrager
-
- kan steun bieden en organiseren in de thuissituatie en daarbij het sociaal netwerk inzetten
 - kan de ervaringsdeskundigheid van zorgvragers en naastbetrokkenen inzetten
 - kan zelfstandig klinisch/verzorgend redeneren met beperkte ondersteuning, hulpmiddelen en bronnen
 - kan emotionele problemen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting, herkennen bij de thuiswonende zorgvrager
 - kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen in de thuiszorg
 - kan specialistische communicatie- en begeleidingsvaardigheden en -methoden toepassen bij verschillende doelgroepen in de thuiszorg
 - kan signaleren welke technologische hulpmiddelen passend en wenselijk zijn de thuissituatie
 - kan het Kwaliteitskader Wijkverpleging toepassen
 - kan de Wet Zorg en Dwang toepassen in de thuissituatie
 - kan een lopende thuiszorg-indicatie beoordelen en inschatten of er op- of afschaling nodig is
 - kan de zorgvrager in de thuiszorg adviseren en doorverwijzen in de zorgketen
 - kan verenigingen, clubs en initiatieven in de omgeving vinden en betrekken bij de ondersteuning
 - kan overbelasting bij mantelzorgers herkennen
 - kan meetinstrumenten en -methoden selecteren voor een specifieke thuis(zorg)situatie

D1-K1-W1: Observeert, signaleert en voert interventies uit in de thuissituatie

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar leest het patiëntendossier en analyseert de thuissituatie en de problemen waar de zorgvrager en naastbetrokkenen mee te maken hebben. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert welke risico's en mogelijkheden er zijn in de thuisomgeving en welke interventies nodig zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met culturele achtergrond, leeftijd, geslacht, religie, gezondheidstoestand en andere relevante factoren. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt met de thuiswonende zorgvrager en naastbetrokkenen afspraken over de zorg en ondersteuning en voert de benodigde interventies uit. Tijdens de zorg signaleert die, soms onverwachte en snelle, gedragsveranderingen of lichamelijke en psychische veranderingen bij de zorgvrager en past het handelen hierop aan. De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt ervoor dat de thuiswonende zorgdrager zo veel mogelijk regie houdt of ondersteunt het organiseren of overdragen van de regie indien de zorgvrager niet in staat is de regie zelf te voeren.

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft oog voor de draagkracht en draaglast van mantelzorg en signaleert tijdig knelpunten.

Resultaat

De zorg is uitgevoerd en afgestemd op de woon-/leefsituatie en de behoeften en wensen van de thuiswonende zorgvrager en naastbetrokkenen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- observeert zorgvuldig de situatie, risico's en mogelijkheden;
- zet medische en/of technologische hulpmiddelen in als de thuissituatie daarom vraagt;
- voert handelingen methodisch uit;
- stemt haar communicatie en gedrag effectief af op de zorgvrager en naastbetrokkenen;
- speelt flexibel en creatief in op veranderde en/of onverwachte omstandigheden;
- signaleert de mogelijkheden om de levenskwaliteit van de zorgvrager te verbeteren als die er zijn;
- maakt samen met de zorgvrager en naastbetrokkenen realistische keuzes die aansluiten bij de mogelijkheden van de zorgvrager en organisatie;
- zorgt ervoor dat de thuiswonende zorgvrager zoveel mogelijk regie houdt.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen, Omgaan met verandering en aanpassen

D1-K1-W2: Geeft voorlichting, advies en instructie gericht op situaties in de thuiszorg

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft voorlichting en advies over een gezonde leefstijl, veiligheid en hygiëne en de inzet en het gebruik van (technologische) hulpmiddelen in de thuissituatie. De beginnend beroepsbeoefenaar betreft daarbij ook initiatieven in de omgeving die de gezondheidstoestand positief kunnen beïnvloeden (fysiek of mentaal), zoals verenigingen, clubs en groepen.

De beginnend beroepsbeoefenaar informeert de zorgvrager en naastbetrokkenen over gezondheidsrisico's en adviseert maatregelen die genomen kunnen worden in de privésfeer om de risico's te verminderen. Er kunnen meerdere of complexe gezondheidsrisico's in de thuisomgeving zijn die een rol spelen. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft instructies aan de zorgvrager(s) en eventueel het sociale netwerk voor het uitvoeren van een medische handeling of het gebruik van een hulpmiddel. De beginnend beroepsbeoefenaar stemt zijn advies en instructie af op de situatie met als doel de zelfredzaamheid te vergroten en eenzaamheid te minimaliseren.

Resultaat

De thuiswonende zorgvrager en naastbetrokkenen hebben op passende wijze voorlichting, advies en instructie gericht op de thuissituatie ontvangen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- biedt passend advies, voorlichting of instructie aan de thuiswonende zorgvrager of naastbetrokkenen;
- combineert effectief gegevens uit verschillende bronnen tot bruikbare informatie;
- toont betrokkenheid en oprechte belangstelling en begrip voor de ideeën, opvattingen en emoties van de

D1-K1-W2: Geeft voorlichting, advies en instructie gericht op situaties in de thuiszorg

zorgvrager/naastbetrokkenen;

- past (technologische) hulpmiddelen zorgvuldig toe in de thuissituatie;
- legt begrijpelijk uit;
- adviseert met overtuiging;
- leeft zich in de situatie en de mogelijkheden van de zorgvrager en naasten in;
- speelt flexibel en creatief in op veranderde en/of onverwachte omstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten

D1-K1-W3: Stemt af met professionals in de thuiszorg

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stemt de zorg, ondersteuning en begeleiding in de thuissituatie af met andere professionals, van de eigen organisatie of van andere organisaties. Hierbij betreft de beginnend beroepsbeoefenaar eventueel andere disciplines in de nulde-, eerste-, anderhalve- en tweedelijnszorg zoals huisartsen, huishoudelijk medewerkers en welzijnswerkers. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt met hen de wensen en behoeften van de thuiswonende zorgvrager en maakt afspraken over de rollen en taken in de zorg en ondersteuning. De beginnend beroepsbeoefenaar betreft ook organisaties in de omgeving of wijk bij de ondersteuning en zoekt daar actief contact mee. De uitgewisselde informatie verwerkt die in het zorgplan voor een compleet beeld van de benodigde zorg, ondersteuning en begeleiding. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt eventuele knelpunten in de samenwerking en zoekt naar oplossingen.

Resultaat

De thuiszorg is afgestemd met de betrokken professionals.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bouwt proactief aan een professionele band en optimale samenwerking met alle samenwerkingspartners;
- streeft actief naar overeenstemming en voldoende steun voor besluiten;
- betreft tijdig andere professionals en samenwerkingspartners;
- maakt duidelijke afspraken over de zorg;
- houdt consequent rekening met de zorgdoelen;
- werkt volgens protocollen en richtlijnen;
- toont flexibiliteit en een professionele houding in wisselende omstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen